

Na osnovu člana 5. stav (1) tačka h) i člana 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/17) i čl. 119., 123., 124., 128. i 248. Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/17), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 13.10.2017. godine donosi

ODLUKU O EKSTERNOJ REVIZIJI I SADRŽAJU REVIZIJE U BANCI

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovom odlukom bliže se propisuju minimalni standardi i kriteriji na osnovu kojih Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) izdaje prethodnu saglasnost društvu za reviziju za obavljanje revizije godišnjih finansijskih izvještaja banke i bankarske grupe i revizije za potrebe Agencije, obim i sadržaj izvještaja o reviziji, razloge za odbijanje, te dostavu izvještaja društva za reviziju Agenciji i objavljivanje finansijskih izvještaja, kao i uslove i način vršenja posebne revizije i revizije u slučaju statusne promjene banke.
- (2) Odredbe ove odluke primjenjuju se na banke sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine koje su od Agencije dobile dozvolu za rad.
- (3) Odredbe ove odluke se na odgovarajući način primjenjuju i na bankarsku grupu, gdje je banka iz stava (2) ovog člana, obveznik revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja bankarske grupe ili podnositelj navedenih izvještaja u skladu sa odredbama Zakona o bankama (u daljem tekstu: Zakon).

II. USLOVI I KRITERIJI ZA IZDAVANJE PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA IMENOVANJE DRUŠTVA ZA REVIZIJU ZA OBAVLJANJE REVIZIJE BANAKA

Član 2.

- (1) Uslovi i kriteriji koje mora da ispunjava društvo za reviziju da bi moglo da vrši reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i reviziju za potrebe Agencije su sljedeći:
 - a) da ispunjava uslove koji su za društvo za reviziju propisani zakonom o računovodstvu i reviziji;
 - b) da društvo za reviziju u prethodnoj godini nije ostvarilo više od polovine svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada;
 - c) da ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje dva ovlaštena revizora sa važećom licencom na poslovima revizije;
 - d) da ima najmanje 10 zaposlenih u organizacionom dijelu u čijem su djelokrugu poslovi revizije, pri čemu najmanje dva ovlaštena revizora moraju imati, pojedinačno, ne manje od tri godine iskustva na poslovima revizije banaka, a da je najmanje jedan ranije bio potpisnik revizorskog izvještaja banke;
 - e) da nadležno ministarstvo, Revizorska komora Federacije BiH ili drugi nadležni organ (kontrola kvaliteta rada) nisu utvrdili da društvo za reviziju nije postupilo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uz poštovanje profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast;
 - f) da nema ograničenja u obavljanju revizije definiranih zakonskim odredbama;

- g) da društvo za reviziju i ovlašteni revizor nisu pružali usluge iz područja finansija, računovodstva, interne revizije, procjenjivanja vrijednosti banke, njezine imovine i obaveza, poreznog i ostalog poslovnog savjetovanja, te obavljali za nju poslove sudskog vještačenja u istoj godini za koju se obavlja revizija godišnjih finansijskih izvještaja i revizija za potrebe Agencije, kao i druge poslove koji bi se u skladu sa zakonom i revizorskim standardima mogli smatrati sukobom interesa. Zabrana obavljanja usluga revizije se odnosi i u slučaju ako je zaposlenik društva za reviziju bio privremeno angažovan u toj banci, ili je u banci privremeno angažovan u vrijeme obavljanja revizije;
 - h) reviziju finansijskih izvještaja i reviziju za potrebe Agencije mora obavljati isto društvo za reviziju, izuzev u slučaju obavljanja revizije informacionog sistema iz člana 13. i člana 16. ove odluke.
- (2) Uslovi i kriteriji koje mora da ispunjava društvo za reviziju da bi moglo da vrši reviziju informacionog sistema banke su sljedeći:
- a) da ispunjava uslove koji su za društvo za reviziju propisani zakonom o računovodstvu i reviziji;
 - b) da društvo za reviziju u prethodnoj godini nije ostvarilo više od polovine svojih ukupnih prihoda obavljanjem revizije te banke ili bankarske grupe kojoj banka pripada;
 - c) da ključni članovi tima koji će obavljati operativni dio revizije imaju najmanje po 2 godine radnog iskustva, na poslovima eksterne revizije informacionih sistema u bankama;
 - d) da nadležno ministarstvo, Revizorska komora Federacije BiH ili drugi nadležni organ (kontrola kvaliteta rada) nisu utvrdili da društvo za reviziju nije postupilo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uz poštivanje profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast;
 - e) da društvo za reviziju i lica koja operativno provode eksternu reviziju informacionog sistema nisu pružali usluge iz područja interne revizije informacionog sistema i usluge iz područja informacionih sistema u istoj godini za koju se obavlja eksterna revizija informacionog sistema;
 - f) da nema ograničenja u obavljanju revizije definiranih zakonskim odredbama.
- (3) Zabrana obavljanja usluga revizije iz stava (1) tačka g) ovoga člana, odnosi se na sva povezana društva banke, kao i društva za reviziju. Istovremeno zabrana obavljanja usluga iz stava (1) tačka g) ovog člana odnosi se i na društvo za reviziju koje je već imenovano za obavljanje revizije.
- (4) Agencija će propisati neophodnu dokumentaciju koju je društvo za reviziju dužno dostaviti banci, koja istu sa prijedlogom odluke o imenovanju dostavlja Agenciji prije izdavanja saglasnosti u cilju dokumentovanja da li isto ispunjava uslove i kriterije propisane Zakonom i ovom odlukom.
- (5) Ukoliko dođe do izmjene podataka na osnovu kojih je društvo za reviziju dobilo saglasnost Agencije, dužno je odmah obavijestiti Agenciju o izmjeni istih. Agencija ima pravo da naknadno zatraži dokumentaciju koja potvrđuje da društvo za reviziju i dalje ispunjava uslove i kriterije na osnovu kojih je data saglasnost Agencije za obavljanje revizije.

Član 3.

- (1) Komunikacija između Agencije i društva za reviziju uspostavlja se na način da omogućava efikasnu i pravovremenu razmjenu informacija i podataka koji su relevantni za obavljanje zadataka obje strane.
- (2) Razmjena podataka i informacija između društva za reviziju i Agencije obavlja se u pisanoj formi, putem održavanja sastanaka ili po potrebi na drugi način dogovoren između Agencije i društva za reviziju.

- (3) Predstavnici Agencije i društva za reviziju održavaju sastanke, minimalno jednom godišnje. Sastancima mogu prisustvovati predstavnici banke kod koje je vršena revizija ili ih o sadržaju tih sastanaka obavještava društvo za reviziju.
- (4) Društvo za reviziju dužno je da Agenciji, na njen zahtjev, dostavi objašnjenje vezano za metodologiju revizije finansijskih izvještaja banke koju primjenjuje u svom poslovanju, kao i druge informacije u vezi sa provedenim revizijskim postupcima, relevantnim prikupljenim revizijskim dokazima i zaključcima revizora kada bi, prema mišljenju Agencije, takve informacije mogle olakšati izvršenje supervizorskih zadataka.
- (5) Prilikom razmjene informacija i podataka obje strane dužne su da postupaju u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju pitanje zaštite i čuvanja povjerljivosti informacija i podataka.

III. IMENOVANJE DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Član 4.

- (1) Skupština banke, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije, imenuje društvo za reviziju najkasnije do 30. septembra tekuće godine, koje će obavljati reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i reviziju za potrebe Agencije.
- (2) Banka je dužna dostaviti Agenciji odluku o imenovanju društva za reviziju i zaključeni ugovor o obavljanju revizije u pisanoj formi u rokovima definiranim zakonskim odredbama.
- (3) U slučaju raskida ugovora o obavljanju revizije, banka, odnosno društvo za reviziju, dužni su Agenciji u pisanoj formi obrazložiti razloge za raskid ugovora.

IV. OBAVEZE DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Član 5.

- (1) Obaveze društva za reviziju:
 - a) društvo za reviziju dužno je da Agenciji za svaku banku sa kojom je zaključilo ugovor o obavljanju revizije dostavi plan obavljanja revizije za tu poslovnu godinu do 31. oktobra tekuće godine, iz kojeg su vidljiva područja poslovanja koja će biti predmet revizije, opis sadržaja planirane revizije po pojedinačnim oblastima, kao i predviđeno trajanje revizije;
 - b) organima banke podnosi izvještaj sa mišljenjem o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, promjene na kapitalu i tokova gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani finansijski izvještaji, kao i da li su izvještaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvještavanja za banke;
 - c) organima banke podnosi prošireni izvještaj sa ocjenom/mišljenjem o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije;
 - d) dostavlja banci pismo preporuka;
 - e) dostavlja izvještaj o obavljenoj posebnoj reviziji i reviziji u slučaju statusne promjene;
 - f) obavještava u pisanoj formi, nadzorni odbor, upravu i odbor za reviziju banke i Agenciju o:
 - 1) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke;
 - 2) utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke;
 - 3) okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad u skladu sa Zakonom;
 - 4) težem kršenju internih akata;

- 5) značajnijoj slabosti u uspostavi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola i
- 6) činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske izvještaje.
- g) društvo za reviziju dužno je u pisanoj formi obavijestiti Agenciju o svakoj činjenici iz tačke f) ovog člana za koju sazna u postupku obavljanja revizije finansijskih izvještaja društava koje kontrolira banka. Dostava podataka se ne smatra kršenjem revizorske obaveze o čuvanju povjerljivih informacija, ali imaju tretman povjerljivih podataka u skladu sa Zakonom o Agenciji za bankarstvo FBiH;
- h) društvo za reviziju dužno je da na zahtjev Agencije dostavi u pisanoj formi potrebna pojašnjenja u vezi sa izvještajem o izvršenoj reviziji i druge podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje nadzora u skladu sa Zakonom;
- i) izvještaje iz tačke b) ovog člana društvo za reviziju obavezno je sačiniti na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u FBiH i na engleskom jeziku.

V. OBAVEZE BANKE PO IZVJEŠTAJU DRUŠTVA ZA REVIZIJU

Član 6.

- (1) Ako su u izvještaju društva za reviziju utvrđene nepravilnosti u poslovanju banke, banka je dužna da te nepravilnosti otkloni i o tome obavijesti Agenciju.
- (2) Ako banka ne otkloni nepravilnosti iz stava (1) ovog člana, Agencija može prema toj banci poduzeti mjere propisane Zakonom i drugim zakonima.
- (3) Banka je obavezna Agenciji dostaviti originalan primjerak izvještaja na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u FBiH i na engleskom jeziku i pismo preporuka.

VI. SADRŽAJ REVIZIJE

Član 7.

- (1) U smislu ove odluke revizijom se smatra:
 - a) revizija godišnjih finansijskih izvještaja banke i obveznika izvještavanja na konsolidovanoj osnovi koji se sastavljaju na osnovu Zakona, MRS/MSFI i drugih računovodstvenih propisa, koji su namijenjeni vanjskim korisnicima uključujući i Agenciju;
 - b) revizija za potrebe Agencije;
 - c) posebna revizija i
 - d) revizija u slučaju statusne promjene.
- (2) Godišnjim finansijskim izvještajima u smislu ovog člana smatraju se i finansijski izvještaji za periode kraće od godinu dana, ako takvi periodi prethode statusnim promjenama, likvidaciji ili stečaju.
- (3) U slučaju da se radi o statusnoj promjeni pripajanja banaka, a ne radi se o restrukturiranju banaka, banka koja nastavlja da postoji nema obavezu sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja na datum statusne promjene, već ovu obavezu ima isključivo banka koja je prestala da postoji (pripojena banka).
- (4) Na osnovu revizije iz stava (1) tačka a) i tačka b) ovog člana, društvo za reviziju dužno je sastaviti:
 - a) izvještaj o obavljenoj reviziji godišnjih finansijskih izvještaja i
 - b) izvještaj o obavljenoj reviziji za potrebe Agencije (Prošireni izvještaj o izvršenoj reviziji za potrebe Agencije).

- (5) Za potrebe vršenja supervizije iz Zakona Agencija može banci naložiti angažovanje društva za reviziju radi obavljanja posebne revizije finansijskih i regulatornih izvještaja banke i člana bankarske grupe ili njihovih pojedinih dijelova, kao i druge vrste revizije, odnosno ispitivanja pojedinih poslovnih procesa i podataka u vezi sa poslovanjem ovih lica.
- (6) Na osnovu revizije iz stava (1) tačka c), društvo za reviziju dužno je provesti dodatne procedure koje nisu u obimu standardne revizije i u skladu sa predmetom angažmana dati revizorski nalaz o provedenim procedurama ili revizorsko mišljenje. Agencija utvrđuje predmet posebne revizije i u skladu s tim predmetom može utvrditi dodatne kriterije koje društvo za reviziju treba da ispunjava za vršenje posebne revizije. Ocjenu ispunjenosti dodatnih kriterija Agencija može izvršiti sama ili može naložiti banci da angažuje društvo za reviziju primjenom tih kriterija.
- (7) U slučaju statusne promjene, ako se radi o restrukturiranju banaka, banka je dužna angažovati društvo za reviziju radi obavljanja revizije finansijskih i regulatornih izvještaja sa stanjem na dan statusne promjene pri čemu revizorsko društvo izdaje izvještaj o istinitosti i objektivnosti početnog bilansa stanja na dan statusne promjene.

VII. REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 8.

- (1) U smislu ove odluke revizija finansijskih izvještaja je postupak provjere i ocjene godišnjih finansijskih izvještaja banaka i obveznika izvještavanja na konsolidovanoj osnovi, a koji su sastavljeni u skladu sa MRS-a odnosno MSFI-a, te zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvještavanja za banke. Revizija finansijskih izvještaja banaka obavlja se u skladu sa zakonom o računovodstvu i reviziji, Međunarodnim standardima revizije (MSR) uz poštivanje načela profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.
- (2) Odgovornost za istinito, fer i objektivno prikazivanje, te za sastavljanje finansijskih izvještaja banke i obveznika izvještavanja na konsolidovanoj osnovi, utvrđuje se u skladu sa zakonom o računovodstvu i reviziji i Zakonom. Primarnu odgovornost za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja ima rukovodstvo banke i obveznika izvještavanja na konsolidovanoj osnovi, dok je primarna odgovornost društva za reviziju izražavanje mišljenja iz člana 5. ove odluke.

VIII. REVIZIJA ZA POTREBE AGENCIJE

Član 9.

- (1) U smislu ove odluke revizija za potrebe Agencije je postupak provjere i ocjene godišnjih regulatornih izvještaja banaka i obveznika izvještavanja na konsolidovanoj osnovi u skladu sa Zakonom.
- (2) Nakon obavljene revizije iz stava (1) društvo za reviziju dostavlja izvještaj sa ocjenom/mišljenjem o:
 - a) pridržavanju pravila o upravljanju rizicima;
 - b) adekvatnosti obavljanja poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije interne revizije;
 - c) stanju informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom,
 - d) ocjenu usklađenosti sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i
 - e) pravilnosti, tačnosti i potpunosti izvještaja koji se dostavljaju Agenciji.

- (3) Ocjena/mišljenje iz stava (2) ovog člana izuzev tačke e) opisna je i kreće se u rasponu od potpuno zadovoljavajuće do potpuno nezadovoljavajuće (potpuno zadovoljavajuće, zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće i potpuno nezadovoljavajuće). Ocjena iz stava (2) tačke e) ovog člana izražava se revizorskim mišljenjem da su izvještaji pripremljeni u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Agencije, te da realno i objektivno, odražavaju finansijski položaj banke na datum izvještavanja.
- (4) Revizorski izvještaj sa ocjenom o stanju informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom i izvještaj o usklađenosti sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti su odvojeni/posebni izvještaji, a u skladu sa odlukama Agencije koje regulišu navedene oblasti.
- (5) U slučaju da ocjenu stanja informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom sačinjava drugo društvo za reviziju, a društvo za reviziju koje daje ocjenu/mišljenje iz stava (2) tačke a), b), d) i e) ovog člana potrebno je istu temeljiti minimalno i na izjašnjenju o razumijevanju stanja IT okruženja i testiranju generalnih IT kontrola u smislu tačnosti i pouzdanosti finansijskih podataka.
- (6) Agencija može od društva za reviziju tražiti dodatne informacije u vezi sa obavljenom revizijom.

Član 10.

Revizija pridržavanja pravila o upravljanju rizicima

- (1) Društvo za reviziju daje ocjenu o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima u skladu sa odredbama Zakona i propisima donesenim na osnovu tog Zakona.
- (2) Društvo za reviziju dužno je ocijeniti adekvatnost upravljanja sljedećim rizicima:
 - a) kreditnim rizikom;
 - b) rizikom likvidnosti;
 - c) tržišnim rizicima (pozicijski rizik, valutni rizik, robni rizik i drugi tržišni rizici);
 - d) operativnim rizikom;
 - e) kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi;
 - f) rizikom zemlje;
 - g) rizikom usklađenosti;
 - h) koncentracijskim rizikom;
 - i) rizikom namirenja;
 - j) strateškim rizikom;
 - k) reputacionim rizikom;
 - l) ostalim rizicima kojima je banka značajnije izložena u poslovanju, a koji bi mogli utjecati na sigurno i stabilno poslovanje banke (npr. pravni postupci u toku u kojima je banka tužena i dr.).
- (3) Ocjenu adekvatnosti upravljanja rizicima iz stava (2) ovog člana društvo za reviziju donosi na osnovu procjene:
 - a) ispunjavanja organizacionih zahtjeva vezanih za upravljanje pojedinim rizikom;
 - b) politika i procedura koje se odnose na upravljanje pojedinim rizikom;
 - c) provođenja donesenih politika i procedura;
 - d) adekvatnosti identifikiranja, mjerenja i praćenja pojedinog rizika;
 - e) adekvatnosti i djelotvornosti sistema internih kontrola vezano uz upravljanje pojedinim rizikom.

Član 11.

Revizija i ocjena provođenja zahtjeva za sprečavanje pranja novca i finansiranja

terorističkih aktivnosti

Društvo za reviziju je dužno izvršiti reviziju i dati ocjenu usklađenosti poslovanja sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uz obavezno korištenje tehnike testiranja, što je propisano posebnom odlukom Agencije.

Član 12.

Revizija kontrolnih funkcija

Društvo za reviziju daje zasebnu ocjenu kontrolnih funkcija. Društvo za reviziju dužno je provjeriti i/ili procijeniti najmanje:

- a) da li je banka uspostavila stalne i djelotvorne kontrolne funkcije u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima;
- b) da li je banka organizovala funkciju interne revizije kao poseban organizacioni dio, funkcionalno i organizaciono nezavisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacionim dijelovima banke;
- c) da li je banka uspostavila kontrolne funkcije tako da se izbjegne sukob interesa;
- d) da li je interni akt o kontrolnim funkcijama adekvatan, te da li je donesen od strane nadzornog odbora;
- e) da li je banka, srazmjerno svojoj veličini, vrsti, obimu i složenosti poslovanja, za obavljanje poslova kontrolnih funkcija osigurala dovoljan broj osoba koje imaju odgovarajuće stručno znanje i iskustvo;
- f) da li su godišnji planovi rada kontrolnih funkcija primjereni, te da li su doneseni u skladu sa podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona;
- g) sastavljaju li kontrolne funkcije izvještaje u skladu s podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona;
- h) obavljaju li kontrolne funkcije poslove u skladu s podzakonskim aktima donesenim na osnovu Zakona.

Član 13.

Revizija informacionog sistema

- (1) Društvo za reviziju daje zasebnu ocjenu o stanju informacionog sistema banke i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom banke. Društvo za reviziju dužno je:
 - a) služiti se metodama i postupcima za reviziju informacionih sistema temeljenim na procjeni rizika;
 - b) definirati obuhvat revizije informacionog sistema na osnovu procjene rizika prije početka obavljanja revizije informacionog sistema;
 - c) definirati dubinu revizije informacionog sistema ovisno o zatečenom stanju informacionog sistema;
 - d) provjeriti pridržava li se banka podzakonskih akata donesenih na osnovu Zakona, a koji se odnose na informacione sisteme.
- (2) Na osnovu revizije informacionog sistema revizor je dužan ukazati na značajne rizike kojima je banka izložena.

Član 14.

Revizija pravilnosti, tačnosti i potpunosti izvještaja koji se dostavljaju Agenciji

- (1) Revizijom godišnjih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji društvo za reviziju dužno je provjeriti pravilnost, tačnost i potpunost izvještaja koji se dostavljaju Agenciji u skladu sa važećim odlukama.

- (2) Pravilnost, tačnost i potpunost navedenih izvještaja društvo za reviziju dužno je provjeriti na način da ocijeni da li su ti izvještaji sastavljeni u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na osnovu tog Zakona, politikama i pravilima koje je propisala banka, te da li su na usporedivim stavkama usklađeni sa godišnjim finansijskim izvještajima. Ocjena izvještaja se izražava revizorskim mišljenjem da su izvještaji pripremljeni u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Agencije, te da realno i objektivno, odražavaju finansijski položaj banke na datum izvještavanja.
- (3) Pojedinačne izvještaje iz stava (1) ovog člana dužna je potpisati i odgovorna osoba iz uprave banke nadležna za izvještavanje.

IX. OBIM I SADRŽAJ REVIZORSKOG IZVJEŠTAJA

Član 15.

- (1) Na osnovu obavljene revizije iz člana 8. ove odluke društvo za reviziju sastavlja izvještaj o obavljenoj reviziji godišnjih finansijskih izvještaja.
- (2) U izvještaju o reviziji iz stava (1) ovog člana društvo za reviziju je dužno iskazati mišljenje kojim se jasno izražava o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, promjene na kapitalu i tokova gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani finansijski izvještaji, kao i da li su izvještaji sastavljeni u skladu sa MRS-a odnosno MSFI-a, zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom i drugim propisima koji čine zakonski okvir izvještavanja za banke.
- (3) Nakon obavljene revizije iz člana 8. ove odluke društvo za reviziju je dužno obaviti reviziju za potrebe Agencije i sastaviti izvještaj o istoj. Izvještaj o reviziji za potrebe Agencije sastavlja se u skladu sa Zakonom i važećim podzakonskim aktima.
- (4) Revizorski izvještaj iz stava (3) ovog člana mora sadržavati:
 - a) zasebnu ocjenu o pridržavanju pravila o upravljanju rizicima;
 - b) zasebnu ocjenu o adekvatnosti obavljanja poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije interne revizije;
 - c) zasebnu ocjenu o stanju informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom;
 - d) zasebnu ocjenu usklađenosti sa zahtjevima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
 - e) zasebnu ocjenu o pravilnosti, tačnosti i potpunosti izvještaja koji se dostavljaju Agenciji i da li su isti usklađeni sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu;
 - f) popis nedostataka koji su utvrđeni pri revizorskom pregledu područja iz čl. 10. do 14. ove odluke;
 - g) konstatacije u pogledu ispunjavanja preporuka revizora iz proteklih godina;
 - h) preporuke o poboljšanju politika, postupaka i procesa vezanih za upravljanje rizicima iz člana 10. stav (2) ove odluke;
 - i) strukturu dioničara i kapitala sa posebnim osvrtom na tip vlasništva (učešće državnog, privatnog rezidentnog i nerezidentnog vlasništva, identitet stvarnih vlasnika dionica na skrbničkim računima) i odgovarajuće odredbe iz Zakona i važećih podzakonskih propisa;
 - j) popis dioničara banke koji imaju vlasništvo od 5% i više glasačkih prava, promjene u vlasničkoj strukturi banke u toku godine i strukturu dioničara tj. lica koja imaju kvalificirano vlasništvo u banci i analizu da li su dioničari banke povezani tako da se smatra da nastupaju kao jedan stjecatelj u smislu odredbi Zakona koje uređuju sticanje vlasništva u banci;

- k) organizacionu strukturu banke (shematski prikaz);
 - l) shematski prikaz grupe, bankarske grupe i bankarske grupe sa nadređenim holdingom, sa naznačenim učešćem;
 - m) pravni postupci u kojima je banka tužena;
 - n) kadrovsku strukturu;
 - o) naknade predsjedniku nadzornog odbora i predsjedniku odbora za reviziju kao i članovima i
 - p) prilog uz izvještaj su izvještajni obrasci u tabelarnoj formi propisani važećim odlukama Agencije.
- (5) Revizorskim izvještajima iz ovog člana prilažu se i godišnji finansijski izvještaji koji su bili predmet revidiranja.
- (6) Revizorske izvještaje iz ovog člana sastavlja i potpisuje ovlašteni revizor u svoje ime i ovlašteni predstavnik u ime društva za reviziju. Ovlašteni predstavnik društva za reviziju može biti u isto vrijeme i ovlašteni revizor na revizorskom angažmanu, te potpisati revizorski izvještaj dodatno i u tom svojstvu.

X. ODBIJANJE REVIZORSKOG IZVJEŠTAJA

Član 16.

- (1) Ako Agencija utvrdi da revizija finansijskih izvještaja nije obavljena ili da revizorski izvještaj nije sastavljen u skladu sa Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona, zakona kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke, ili ako bi takav izvještaj mogao korisnika navesti na pogrešnu poslovnu odluku, ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrdi da revizorsko mišljenje o finansijskim izvještajima banke iz člana 15. stav (2) ove odluke nije zasnovano na istinitim i objektivnim činjenicama, Agencija može odbiti revizorski izvještaj i zahtijevati od banke da reviziju obave ovlašteni revizori drugog društva za reviziju, a na trošak banke.
- (2) Odbijanje revizorskog izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja banke ima za posljedicu odbijanje ocjene iz člana 15. stav (4) ove odluke.
- (3) Agencija može odbiti ocjenu/mišljenje ako utvrdi da ocjena/mišljenje iz člana 15. stav (4) ove odluke nije data u skladu sa Zakonom, podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega, zakonom kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke ili ako obavljenom supervizijom poslovanja banke ili na drugi način utvrdi da ocjena nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama. U ovom slučaju Agencija može:
- a) zahtijevati od revizora da svoju ocjenu ispravi, odnosno dopuni ili
 - b) odbiti ocjenu i zahtijevati od banke da ocjenu daju ovlašteni revizori drugog društva za reviziju, a na trošak banke.
- (4) Odbijanje ocjene iz člana 15. stav (4) ove odluke nema za posljedicu odbijanje revizorskog izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja banke za tu godinu, ako je izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja prihvaćen od strane Agencije.
- (5) Agencija će rješenjem o odbijanju izvještaja o obavljenoj reviziji odnosno rješenjem o odbijanju ocjene utvrditi rok za dostavu novog izvještaja, odnosno nove ocjene revizora.

XI. DOSTAVA IZVJEŠTAJA DRUŠTVA ZA REVIZIJU AGENCIJI I OBJAVLJIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Član 17.

- (1) Banka i obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi iz člana 7. stav (1) tačka a) i b), dužni su Agenciji dostaviti izvještaj društva za reviziju (izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja i izvještaj za potrebe Agencije) i pismo preporuka Upravi najkasnije do 31.05. tekuće godine.
- (2) Banka je dužna Agenciji dostaviti izvještaj društva za reviziju u roku koji je određen u aktu Agencije kojim je naloženo obavljanje posebne revizije u skladu sa članom 7. stav (5) ove odluke.
- (3) U slučaju statusne promjene iz člana 7. stav (7) banka je dužna dostaviti Agenciji izvještaj društva za reviziju najkasnije u roku 60 dana od dana upisa statusne promjene u registar poslovnih subjekata.
- (4) Agencija može od bilo kojeg člana bankarske grupe zahtijevati da joj dostavi pojedinačne finansijske izvještaje sa izvještajem društva za reviziju.
- (5) Uprava banke dostavlja izvještaj društva za reviziju finansijskih izvještaja odboru za reviziju, koji nakon razmatranja i davanja mišljenja o istom, isti podnosi nadzornom odboru na razmatranje. Nadzorni odbor podnosi skupštini izvještaj o poslovanju banke koji obavezno uključuje finansijski izvještaj i izvještaj društva za reviziju finansijskih izvještaja, nadzornog odbora i odbora za reviziju.
- (6) Odbor za reviziju prati i razmatra, sa društvom za reviziju, godišnju reviziju finansijskih izvještaja, te predlaže nadzornom odboru da se određena pitanja u vezi s obavljenom revizijom uvrste u dnevni red skupštine banke.
- (7) Banka je dužna da izvještaj društva za reviziju u skraćenom obliku, u roku od 15 dana po njegovom prijemu, objavi na svojim internetskim stranicama i u jednom ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH i o tome, uz dostavu kopije objave, odmah obavijesti Agenciju.
- (8) Banka je dužna revidirane pojedinačne godišnje finansijske izvještaje zajedno sa godišnjim izvještajem o poslovanju, koji sadrži i izvještaj društva za reviziju o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja, objaviti na svojim internetskim stranicama i učiniti dostupnim najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka poslovne godine na koju se oni odnose.
- (9) Minimum obima i sadržaja godišnjeg izvještaja o poslovanju propisan je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.
- (10) Obveznici izvještavanja na konsolidovanoj osnovi dužni su revidirane konsolidovane godišnje finansijske izvještaje zajedno sa konsolidovanim godišnjim izvještajem o poslovanju za grupu, koji sadrži i izvještaj društva za reviziju o reviziji konsolidovanih godišnjih finansijskih izvještaja objaviti na svojim internetskim stranicama u zakonski propisanom roku.
- (11) Osim objavljivanja revidiranih godišnjih izvještaja, banka je dužna na kraju svakog prvog polugodišta da objavi nerevidirane polugodišnje izvještaje (bilans stanja i bilans uspjeha), koje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisuje ministar finansija Federacije BiH, kao i informacije koje sadrže imena članova nadzornog odbora i uprave i svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima.
- (12) Izvještaj iz stava (11) ovog člana banka je dužna objaviti u roku od 30 dana nakon isteka prvog polugodišta u jednom ili više dnevnih novina dostupnih na cijeloj teritoriji BiH.
- (13) "Izvještaj društva za reviziju u skraćenom obliku" koji je banka dužna da objavi u jednim od dnevnih novina dostupnih na teritoriji BiH se sastoji od:
 - a) osnovnih informacija o banci i to:
 - 1) naziv banke, adresa banke, broj telefona banke, broj telefaksa banke i swift kod banke;
 - 2) sastav nadzornog odbora banke;
 - 3) sastav odbora za reviziju banke;
 - 4) imena članova uprave;
 - 5) ime internog revizora banke;

- 6) broj filijala banke;
- 7) broj zaposlenih radnika banke;
- 8) naziv društva za reviziju;
- 9) imena svih dioničara koji imaju 5% ili više dionica sa glasačkim pravima;

b) mišljenja revizora;

c) bilansa uspjeha i

d) bilansa stanja.

Za predmetnu objavu potrebna je prethodna saglasnost revizora u pisanoj formi.

Izvještaji u "Izvještaju društva za reviziju u skraćenom obliku" se sastavljaju u tabelarnoj formi iz revizorskih izvještaja.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o minimalnim standardima interne i eksterne revizije u bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj: 3/03) i Odluka o minimumu obima, oblika i sadržaja programa i izvještaja o ekonomsko-finansijskoj reviziji banaka ("Službene novine Federacije BiH", broj 48/12 – prečišćeni tekst).

Član 19.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-08-10/17
Sarajevo, 13.10.2017. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl.ecc., s.r.